

15 -ാം കേരള നിയമസഭ

9 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്രചിഹ്നമിട്ട ചോദ്യം നം. 131

12-09-2023 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

ഭിന്നശേഷിക്കാരായ കുട്ടികളുടെ പരിപാലനം

ചോദ്യം	ഉത്തരം
<p align="center"> ശ്രീ. മുരളി പെരുമ്പള്ളി, ശ്രീ. കെ .ഡി .പ്രസേനൻ , ശ്രീ. കെ.എൻ. ഉണ്ണിക്കൃഷ്ണൻ, ശ്രീമതി ശാന്തകുമാരി കെ. </p>	<p align="center"> ഡോ. ആർ. ബിന്ദു (ഉന്നതവിദ്യാഭ്യാസ-സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പ് മന്ത്രി) </p>
<p>(എ) മുഴുവൻ സമയ പരിചരണം ആവശ്യമായ ഭിന്നശേഷിക്കാരായ കുട്ടികളുടെ കുടുംബങ്ങൾക്ക് ഒരമിച്ച് താമസിക്കാവുന്ന തരത്തിൽ പ്രത്യേക സംവിധാനം ആരംഭിക്കുന്നതിന് തീരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ടോ; എങ്കിൽ ഏതൊക്കെ സ്ഥലങ്ങളിലാണ് ഇത്തരം മാതൃകാ സ്ഥാപനങ്ങൾ ആരംഭിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചിട്ടുള്ളത്; എന്തൊക്കെയാണ് ഇതിലൂടെ ലക്ഷ്യം വയ്ക്കുന്നത്; വിശദാംശം ലഭ്യമാക്കാമോ;</p>	<p>(എ) ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ സമഗ്ര പുനരധിവാസത്തിനു വേണ്ടി സംസ്ഥാനത്തിന്റെ മൂന്നു മേഖലകളിലായി സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പിനു കീഴിൽ അന്താരാഷ്ട്രനിലവാരത്തിലുള്ള മൂന്നു പുനരധിവാസ വില്ലേജുകൾ സ്ഥാപിക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നതായി 2022-2023 വർഷത്തെ നയപ്രഖ്യാപന പ്രസംഗത്തിൽ അറിയിച്ചിരുന്നു. അതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പുനരധിവാസ ഗ്രാമങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രാഥമിക നടപടികൾ വകുപ്പു തലത്തിൽ ആരംഭിച്ചിട്ടുണ്ട്. പദ്ധതിയ്ക്കായി ഭൂമി വിട്ട് നൽകുന്നതിന് സന്നദ്ധത അറിയിച്ച പുനലൂർ, നിലമ്പൂർ, കാഞ്ഞിരപ്പള്ളി, കാട്ടാക്കട, കണ്ണൂർ, ഗുരുവായൂർ എന്നീ മണ്ഡലങ്ങളിലെ എം.എൽ.എ.മാരുമായി പുനരധിവാസ ഗ്രാമങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള സാധ്യത പരിശോധിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രാരംഭ ചർച്ചകൾ ബഹു. സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പു മന്ത്രിയുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ നടക്കുകയും അനുയോജ്യമായ ഭൂമി കണ്ടെത്തുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചുവരുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇതിലേക്കായി ലഭ്യമാകുന്ന ഭൂമിയുടെ വിസ്തൃതിക്ക് അനുസൃതമായി മൂന്നു വ്യത്യസ്ത പുനരധിവാസ സംവിധാനങ്ങൾ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നു. പദ്ധതിയ്ക്കായി ലഭ്യമാകുന്ന ഭൂമിയനുസൃതമായി മൂന്ന് രീതിയിലുള്ള പുനരധിവാസഗ്രാമങ്ങളുടെ മാതൃകകൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി 29/05/2023 ന് National Institute of Physical Medicine & Rehabilitation (NIPMR)-ൽ വച്ച് വർക്ക്ഷോപ്പ് സംഘടിപ്പിച്ചിരുന്നു. ഭൂമി കണ്ടെത്തുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ചുവടെ ചേർത്തിട്ടുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.</p>

1. കൊല്ലം ജില്ലയിലെ പുനലൂർ താലൂക്കിൽ ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കുള്ള പുനരധിവാസഗ്രാമം ആരംഭിക്കുന്നതിന് 1.62 ഏക്കർ സ്ഥലം കൈമാറിനൽകുന്നതിന് ജില്ലാകളക്ടർക്ക് അപേക്ഷ നൽകിയത് നിലവിൽ ലാൻഡ് റവന്യൂ വകുപ്പിന്റെ പരിഗണനയിലാണ്.

2. ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കു വേണ്ടിയുള്ള പുനരധിവാസഗ്രാമം ആരംഭിക്കുന്നതിനായി കാട്ടാക്കട ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള 50 സെന്റ് സ്ഥലം വിനിയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള സാധ്യത പരിശോധിക്കുന്നതിനായി ബഹു. സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ 10.11.2022-ന് യോഗം ചേർന്നിരുന്നു. സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പിന് ഭൂമി കൈമാറിക്കിട്ടുന്നതിനുള്ള സാധ്യത പരിശോധിക്കുവാൻ പ്രസ്തുത യോഗത്തിൽ സാമൂഹ്യനീതി ഡയറക്ടറെ ചുമതലപ്പെടുത്തിയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സാമൂഹ്യനീതി ഡയറക്ടർ ഭൂമി കൈമാറി നൽകണമെന്ന് അഭ്യർത്ഥിച്ച് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന് കത്ത് നൽകുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത 50 സെന്റ് ഭൂമി വകുപ്പിന് ലഭ്യമാകുന്ന മുറയ്ക്ക് അതിൽ ആരംഭിക്കാവുന്ന പുനരധിവാസഗ്രാമത്തിന്റെ വിശദമായ പ്രോജക്ട് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതും പുനരധിവാസ ഗ്രാമത്തിന്റെ നിർമ്മാണപ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നതുൾപ്പെടെയുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാവുന്നതുമാണ്.

3. കാഞ്ഞിരപ്പള്ളി നിയോജക മണ്ഡലത്തിലെ വെള്ളാവൂരിൽ ഭിന്നശേഷി പുനരധിവാസഗ്രാമം സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി 348 സെന്റ് ഭൂമി ലഭ്യമാണെന്ന് എം.എൽ.എ. അറിയിച്ചതിനെ തുടർന്ന് പ്രസ്തുത ഭൂമി സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പിന് ലഭ്യമാക്കുന്നതിനായി ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് കത്ത് നൽകിയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ റവന്യൂ വകുപ്പ് പരിശോധിച്ച് വരുന്നു.

4. മാനസിക വെല്ലുവിളി നേരിടുന്ന കുട്ടികൾക്ക് പുനരധിവാസ കേന്ദ്രം നിർമ്മാണപദ്ധതിയുടെ പ്രാരംഭ നടപടിയായി 31/05/2023 ന് സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പ് മന്ത്രിയുടെ അദ്ധ്യക്ഷതയിൽ യോഗം ചേർന്നിരുന്നു. മാനസിക വെല്ലുവിളി നേരിടുന്നവരുടെ പുനരധിവാസത്തിനായി മാരാരിക്കുളം തെക്ക് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള 24 സെന്റ് ഭൂമി പദ്ധതിയായി ലഭ്യമാകുന്നതിനായി ആലപ്പുഴ ജില്ലാകളക്ടർക്ക് അർത്ഥനാപത്രം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

5. തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ അഴൂർ വില്ലേജിൽ നിന്നും 2 ഏക്കർ ഭൂമി ലഭ്യമാകുന്നതിനായി

		<p>ജില്ലാകളക്ടർക്ക് അർത്ഥനാപത്രം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.</p> <p>6. പുനരധിവാസഗ്രാമം ആരംഭിക്കുന്നതിനായി മലപ്പുറം ജില്ലയിലെ കുറുമ്പള്ളി വില്ലേജിലെ 5 ഏക്കർ ഭൂമി അനുവദിച്ചു സംസ്ഥാന ലാൻഡ് ബോർഡ് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്.</p>
(ബി)	<p>കുട്ടികൾക്കാവശ്യമായ വൈദ്യസഹായം, ബഡ്സ് സ്കൂൾ, ബുദ്ധിപരമായ വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന കുട്ടികൾക്കാവശ്യമായ പിന്തുണ എന്നിവ പ്രസ്തുത കേന്ദ്രങ്ങളിൽ ലഭ്യമാണോ; മറ്റെന്തെല്ലാം സൗകര്യങ്ങളും സേവനങ്ങളുമാണ് ഇവിടെ ലഭ്യമാക്കുന്നത്; വിശദമാക്കുമോ;</p>	(ബി) <p>ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ ജീവിതകാലയളവിൽ ആവശ്യമായി വരുന്ന സേവനങ്ങളെല്ലാം പ്രദാനം ചെയ്യുക എന്നതാണ് ഭിന്നശേഷി പുനരധിവാസഗ്രാമം പദ്ധതികൊണ്ട് ലക്ഷ്യം വയ്ക്കുന്നത്. പദ്ധതിക്ക് ലഭ്യമാവുന്ന ഭൂമിയുടെ വിസ്തൃതി കൂടി പരിഗണിച്ച് കുട്ടികൾക്കാവശ്യമായ വൈദ്യസഹായം, ബഡ്സ് സ്കൂൾ, ബുദ്ധിപരമായ വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന കുട്ടികൾക്ക് ആവശ്യമായ പിന്തുണ എന്നിവ കൂടി ഉൾപ്പെടുന്ന മോഡൽ പുനരധിവാസ കേന്ദ്രം സജ്ജമാക്കുക എന്നതാണ് സർക്കാരിന്റെ ലക്ഷ്യം. മാതാപിതാക്കളുടെ കാലശേഷമുള്ള കുട്ടികളുടെ സംരക്ഷണവും പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്ന വിഷയം പരിഗണനയിലുണ്ട്.</p>
(സി)	<p>മുഴുവൻ സമയ പരിചരണം ആവശ്യമാകയാൽ ഭിന്നശേഷിക്കാരായ കുട്ടികളുടെ രക്ഷിതാക്കൾക്ക് ജോലി ചെയ്യാൻ സാധിക്കാത്ത സാഹചര്യം, മാതാപിതാക്കളുടെ കാലശേഷം ഇത്തരം കുട്ടികളുടെ പരിപാലനം തുടങ്ങിയ പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് പ്രസ്തുത പദ്ധതി വഴി പരിഹാരം സാധ്യമാകുമോ; വിശദമാക്കുമോ?</p>	(സി) <p>ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ ജീവിതകാലയളവിൽ ആവശ്യമായി വരുന്ന സേവനങ്ങളെല്ലാം പ്രദാനം ചെയ്യുക എന്നതാണ് ഭിന്നശേഷി പുനരധിവാസഗ്രാമം പദ്ധതികൊണ്ട് ലക്ഷ്യം വയ്ക്കുന്നത്. പദ്ധതിക്ക് ലഭ്യമാവുന്ന ഭൂമിയുടെ വിസ്തൃതി കൂടി പരിഗണിച്ച് കുട്ടികൾക്കാവശ്യമായ വൈദ്യസഹായം, ബഡ്സ് സ്കൂൾ, ബുദ്ധിപരമായ വെല്ലുവിളികൾ നേരിടുന്ന കുട്ടികൾക്ക് ആവശ്യമായ പിന്തുണ എന്നിവ കൂടി ഉൾപ്പെടുന്ന മോഡൽ പുനരധിവാസ കേന്ദ്രം സജ്ജമാക്കുക എന്നതാണ് സർക്കാരിന്റെ ലക്ഷ്യം. മാതാപിതാക്കളുടെ കാലശേഷമുള്ള കുട്ടികളുടെ സംരക്ഷണവും പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്ന വിഷയം പരിഗണനയിലുണ്ട്.</p>

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ

വിശദീകരണക്കുറിപ്പ്

സംയോജിത പുനരധിവാസഗ്രാമം പദ്ധതിയായി ഭൂമി വിട്ടു നൽകുവാൻ പുനലൂർ, നിലമ്പൂർ, കാഞ്ഞിരപ്പള്ളി, കാട്ടാക്കട, കണ്ണൂർ, ഗുരുവായൂർ എന്നീ നിയോജക മണ്ഡലങ്ങളിലെ ജനപ്രതിനിധികൾ സന്നദ്ധത അറിയിക്കുകയും പ്രസ്തുത ഭൂമിയിൽ പുനരധിവാസ ഗ്രാമങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള സാധ്യത പരിശോധിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രാരംഭ ചർച്ചകൾ ബഹു. സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പു മന്ത്രിയുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ നടക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പദ്ധതിയായി ലഭ്യമാകുന്ന ഭൂമിയനുസൃതമായി മൂന്ന് രീതിയിലുള്ള പുനരധിവാസഗ്രാമങ്ങളുടെ മാതൃകകൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി 29/05/2023 ന് National Institute of Physical Medicine & Rehabilitation (NIPMR)-ൽ വച്ച് വർക്ക്ഷോപ്പ് സംഘടിപ്പിച്ചിരുന്നു. പദ്ധതി ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള ഭൂമിയിൻമേൽ അന്തിമ തീരുമാനമായിട്ടില്ല. ഭൂമി കണ്ടെത്തുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ചുവടെ ചേർത്തിട്ടുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

1. കൊല്ലം ജില്ലയിലെ പുനലൂർ താലൂക്കിൽ ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കുള്ള പുനരധിവാസഗ്രാമം ആരംഭിക്കുന്നതിന് 1.62 ഏക്കർ സ്ഥലം കൈമാറിനൽകുന്നതിന് ജില്ലാകളക്ടർക്ക് അപേക്ഷ നൽകിയിരുന്നു. പ്രസ്തുത അപേക്ഷ ഇപ്പോൾ ലാൻഡ് റവന്യൂ കമ്മീഷണറുടെ പരിഗണനയിലാണ്.

2. ഭിന്നശേഷിക്കാർക്കു വേണ്ടിയുള്ള പുനരധിവാസഗ്രാമം ആരംഭിക്കുന്നതിനായി കാട്ടാക്കട ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള 50 സെന്റ് സ്ഥലം വിനിയോഗിക്കുന്നതിനുള്ള സാധ്യത പരിശോധിക്കുന്നതിനായി ബഹു. സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പു മന്ത്രിയുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ 10.11.2022-ന് യോഗം ചേർന്നിരുന്നു. സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പിന് ഭൂമി കൈമാറിക്കിട്ടുന്നതിനുള്ള സാധ്യത പരിശോധിക്കുവാൻ പ്രസ്തുത യോഗത്തിൽ സാമൂഹ്യനീതി ഡയറക്ടറെ ചുമതലപ്പെടുത്തിയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സാമൂഹ്യനീതി ഡയറക്ടർ ഭൂമി കൈമാറി നൽകണമെന്ന് അഭ്യർത്ഥിച്ച് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന് കത്ത് നൽകുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട് പ്രസ്തുത 50 സെന്റ് ഭൂമി വകുപ്പിന് ലഭ്യമാകുന്ന മുറയ്ക്ക് അതിൽ ആരംഭിക്കാവുന്ന പുനരധിവാസഗ്രാമത്തിന്റെ വിശദമായ പ്രോജക്ട് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുന്നതും പുനരധിവാസ ഗ്രാമത്തിന്റെ നിർമ്മാണപ്രവർത്തനങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നതുൾപ്പെടെയുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാവുന്നതുമാണ്.

3. കാഞ്ഞിരപ്പള്ളി നിയോജക മണ്ഡലത്തിലെ വെള്ളാവൂരിൽ ഭിന്നശേഷി പുനരധിവാസഗ്രാമം സ്ഥാപിക്കുന്നതിനായി 348 സെന്റ് ഭൂമി ലഭ്യമാണെന്ന് എം.എൽ.എ. അറിയിച്ചതിനെ തുടർന്ന് പ്രസ്തുത ഭൂമി സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പിന് ലഭ്യമാക്കുന്നതിനായി ജില്ലാ കളക്ടർക്ക് കത്ത് നൽകിയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ റവന്യൂ വകുപ്പ് പരിശോധിച്ച് വരുന്നു

4. മാനസിക വെല്ലുവിളി നേരിടുന്ന കുട്ടികൾക്ക് പുനരധിവാസ കേന്ദ്രം നിർമ്മാണപദ്ധതിയുടെ പ്രാരംഭ നടപടിയായി 31/05/2023 ന് സാമൂഹ്യനീതി വകുപ്പു മന്ത്രിയുടെ അധ്യക്ഷതയിൽ യോഗം ചേർന്നിരുന്നു. മാനസിക വെല്ലുവിളി നേരിടുന്നവരുടെ പുനരധിവാസത്തിനായി മാരാരിക്കുളം തെക്ക് ഗ്രാമപഞ്ചായത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥതയിലുള്ള 24 സെന്റ് ഭൂമി പദ്ധതിയായി ലഭ്യമാകുന്നതിനായി ആലപ്പുഴ

ജില്ലാകളക്ടർക്ക് അർത്ഥനാപത്രം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

5. തിരുവനന്തപുരം ജില്ലയിലെ അഴുർ വില്ലേജിൽ നിന്നും 2 ഏക്കർ ഭൂമി ലഭ്യമാകുന്നതിനായി ജില്ലാകളക്ടർക്ക് അർത്ഥനാപത്രം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

6. പുനരധിവാസഗ്രാമം ആരംഭിക്കുന്നതിനായി മലപ്പുറം ജില്ലയിലെ കുറുമ്പത്തൂർ വില്ലേജിലെ 5 ഏക്കർ ഭൂമി അനുവദിച്ച് സംസ്ഥാന ലാൻഡ് ബോർഡ് ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ലഭ്യമാകുന്ന ഭൂമിയുടെ വിസ്തൃതിയ്ക്ക് അനുസൃതമായി മൂന്നു വ്യത്യസ്ത പുനരധിവാസ സംവിധാനങ്ങൾ വിഭാവനം ചെയ്യുന്നു. ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ ജീവിതകാലയളവിൽ ആവശ്യമായി വരുന്ന സേവനങ്ങളെല്ലാം പ്രദാനം ചെയ്യുക എന്നതാണ് ഭിന്നശേഷി പുനരധിവാസഗ്രാമം പദ്ധതികൊണ്ട് ലക്ഷ്യം വയ്ക്കുന്നത്.

പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്ന സേവനങ്ങളുടെ അന്തിമ റിപ്പോർട്ടിൽ ചുവടെ ചേർത്തിരിയ്ക്കുന്ന ഘടകങ്ങൾ ഉൾപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്.

1. ഭിന്നശേഷിത്തം നേരത്തെ കണ്ടെത്തൽ, ഇടപെടൽ
2. സ്പെഷ്യൽ സ്കൂളുകൾ
3. തെറാപ്പി/കൗൺസിലിംഗ് സൗകര്യങ്ങൾ
4. ഹോസ്റ്റൽ സൗകര്യങ്ങൾ
5. പൂർണ്ണ പുനരധിവാസ സ്ഥാപനങ്ങൾ
6. തൊഴിൽ പരിശീലനം
7. രക്ഷകർതൃ ഇടപെടൽ കേന്ദ്രം
8. ആരോഗ്യകേന്ദ്രം
9. കളിസ്ഥലങ്ങൾ

ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ സ്ഥാപനപരമായ പുനരധിവാസം എന്നതിനു പുറമെ അവരുടെ രക്ഷകർത്താക്കളെയും കൂടി ഉൾപ്പെടുത്തുന്ന വിധത്തിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും പുനരധിവാസ ഗ്രാമം എന്ന പദ്ധതിയിൽ വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. രക്ഷിതാക്കൾക്ക് വേണ്ടി വിവിധ തൊഴിൽ സംരംഭങ്ങളും പുനരധിവാസകേന്ദ്രത്തിൽ നടപ്പിലാക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിയ്ക്കുന്നു. ഭിന്നശേഷിക്കാരുടെ ആരോഗ്യകരമായ ജീവിതം ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനോടൊപ്പം അവരുടെ വികസനത്തിനുള്ള പദ്ധതികളും പുനരധിവാസ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ നടപ്പിലാക്കുവാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നുണ്ട്. കൂടാതെ മാറുന്ന കാലഘട്ടത്തിനനുസൃതമായി അവരെ സമൂഹത്തിന്റെ മുഖ്യധാരയിൽ നിലനിർത്തുവാനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും സ്ഥാപനത്തിൽ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പിലാക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതായത് ഭിന്നശേഷിക്കാരനായ ഒരു വ്യക്തിയുടെ ജീവിതകാലയളവിലെ മുഴുവൻ ആവശ്യങ്ങളും ഉൾപ്പെടുന്ന വിപുലമായ ആശയമാണ് പുനരധിവാസ ഗ്രാമം എന്നതുകൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.

Jasmin Thamar